

Metodika

k postupu při zajištění voleb do zastupitelstev krajů a do Senátu v obcích postižených povodněmi

Možné problémy v souvislosti s povodněmi a návrhy řešení

O jakékoli mimořádnosti při organizaci voleb, která dopadá na voliče (zejména změna volební místnosti), musí být voliči v maximální možné míře ze strany obce informováni, a to všemi v obci dostupnými prostředky (úřední deska, internetové stránky obce, místní rozhlas, SMS zprávy apod.).

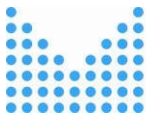
Volební orgány by i v náročných podmínkách měly vyvíjet maximální snahu o dodržení zákonných parametrů volebního procesu.

I. nedostupnost volební místnosti

1. do 5. září (nejpozději) měl starosta obce povinnost informovat voliče o době a místě konání voleb, a to včetně adres volebních místností v obci
2. nelze vyloučit, že v souvislosti s aktuální situací **nebude možné zajistit hlasování v původně oznámené volební místnosti/místnostech**

→ DOPORUČENÍ:

1. budovu lze využít, ale není možné konat volby v plánované místnosti, může dojít k **přesunu do jiné místnosti v téže budově**
2. pokud to není možné, je třeba **přesunout volební místnost do jiného objektu**
 - volební zákon nestanovuje striktně, že by bylo nutné, aby se volební místnost nacházela na území volebního okrsku, pro který byla zřízena, zákonným požadavkem je dostupnost z pohledu průměrného voliče
 - volební zákon nestanovuje standardy pro místnost ve smyslu, že má jít o nějakou konferenční místnost o určité minimální ploše a určeným mobiliářem, tedy je možné volební místnost umístit i do kanceláře, bytu apod.
 - v krajním případě si lze představit i umístění volební místnosti na katastrálním území sousední obce ve stejném kraji, je-li zachována dostupnost
3. **nelze-li najít vhodnou místnost v zastřešeném objektu, je možno zřídit volební místnost i v alternativních prostorech – unimobuňka, stan či altán**, nebo zcela v otevřeném venkovním prostoru – i v takových prostorech

Ize umístit vybavení volební místnosti, které vyžaduje volební zákon, zákonnost voleb nebude ohrožena, pokud bude státní znak a státní vlajka umístěna alternativně podle charakteru.

- Vždy při využití těchto alternativních prostor platí, že po ukončení hlasování v první den voleb je třeba volební schránku zabezpečit (zapečetit) a uschovat v bezpečném prostoru (ideálně v nejbližší uzamykatelné budově, se kterou může obec disponovat). Není-li v obci takový prostor k dispozici, je třeba kontaktovat příslušné krajské ředitelství Policie ČR nebo Ministerstvo vnitra na lince 974 817 360 s požadavkem na uložení volební schránky u Policie ČR.
4. jako **řešení krajní**, pokud výše uvedené možnosti nejsou objektivně realizovatelné, nebo by nešlo z hlediska voličů o dostupnou alternativu, je možno zajistit volby na území volebního okrsku **zcela do přenosné volební schránky** – v takovém případě je třeba informovat voliče všemi dostupnými prostředky a zajistit funkční systém „objednávek“ a vzájemné kontroly výpisů ze seznamu voličů mezi členy okrskové volební komise v otázce zamezení dvojího hlasování. Nezbytné však bude zajistit prostor pro sčítání hlasů po ukončení hlasování.
- V případě krizové situace je na místě možnosti alternativního zajištění volebních místností řešit přímo s odborem voleb Ministerstva vnitra na k tomu zřízené a zveřejněné krizové telefonní lince: 974 817 360, které zprostředkuje součinnost a výpomoc od HZS.
 - Náklady spojené s případným pronájmem prostorů je možno hradit z prostředků státního rozpočtu dle příslušné směrnice Ministerstva financí.

II. rezignace členů okrskových volebních komisí

- v postižených oblastech lze očekávat, že s ohledem na primární zájem členů okrskových volebních komisí zajistit ochranu svého majetku dojde k rezignacím členů a okrsková volební komise poklesne pod počet určený jako minimální starostou obce
- nelze spoléhat na to, že jmenovaní členové budou aktivně sdělovat starostovi svou rezignaci – je třeba se snažit je **aktivně kontaktovat** telefonicky nebo jinak s dotazem, zda do komise přijdou
- pokud **se nedaří člena komise ani kontaktovat, lze předpokládat, že se do komise ve dny voleb nedostaví**, a v takovém případě je zapotřebí **hledat člena náhradního**
- pokud by se nakonec do komise dostavil i původní člen, nevadí, zůstane jich v komisi více, případně lze dojmenovaného člena přesunout do jiného okrsku,

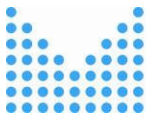

kde je členů nedostatek (ve jmenování se opraví jen číslo okrsku, do kterého byl jmenován)

- pokud starosta obce stanovil minimální počet členů komise na vyšší úroveň, než stanoví volební zákon (6 členů a u okrsků do 300 voličů 4 členové), je třeba primárně **zajistit alespoň minimální zákonné hranice**
- v případě poklesu pod zákonnou hranici má starosta obce povinnost dojmenovat členy (*vzor jmenování k využití je v příloze této metodiky*). Průkaz člena okrskové volební komise není třeba v těchto případech vyhotovovat.

→ DOPORUČENÍ:

1. primárně by měl **oslovovat fyzické osoby v rámci obce** a okolí splňující zákonné podmínky (občan ČR starší 18 let a svéprávný; nemůže jít o kandidáta v daném kraji či daném senátním volebním obvodu)
2. dále je možno se **obrátit s žádostí o možné zájemce do komise hierarchicky dle struktury úřadů v území** (sousední obec, obec s pověřeným obecním úřadem, obec s rozšířenou působností, krajský úřad)
3. možností je **oslovení spolků** působících v obci či regionu
4. v případě marného vyčerpání těchto možností je možno **kontaktovat odbor voleb Ministerstva vnitra**, který by se též pokusil oslovit možné zájemce o členství v komisi a zprostředkoval kontakt
5. v krajním případě je možné i to, že pro určitý okrsek bude jmenována komise, která je personálně totožná s komisí, která je schopna v obci fungovat a zajišťuje jiný okrsek – zůstanou **dva okrsky se dvěma komisemi, avšak oba okrsky budou obsluhovány toutéž komisí v jedné volební místnosti** [losování předsedy a místopředsedy se provede za každý okrsek zvlášť; mohou tak být dva (místo)předsedové, kteří postupují ve vzájemné součinnosti, nebo může být za oba okrsky vylosována stejná osoba]. Stačí jeden prostor pro úpravu hlasovacího lístku, ale musí být k dispozici dvě volební schránky, dva výpisy ze seznamu voličů. **Komise musí pečlivě dbát, aby volič vhodil hlas do správné volební schránky podle okrsku, do kterého patří. Následně se budou vyhotovovat dva zápisy o výsledku voleb – za každý okrsek zvlášť. Ještě jednou se v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba maximálně dbát na oddělenost jednotlivých okrsků v intencích níže uvedeného.** Členům, kteří zastávají funkci ve dvou komisích současně, vzniká nárok na odměnu za činnost v obou komisích.
6. jako **krajní řešení** se jeví zajištění hlasování i v menším, než zákonném počtu členů komisí – vždy platí, že je **lépe hlasování pro občany zajistit i s tím, že bude snížen zákonný standard, než místnost neotevřít**

7. pokud by členové komise museli zajistit hlasování u voliče do přenosné volební schránky a současně by nezbyl žádný člen komise ve volební místnosti, lze pro daný čas na nezbytně nutnou dobu přerušit hlasování (v případě personální krize je třeba upřednostnit, aby v místnosti zůstali alespoň 2 členové komise a s přenosnou schránkou by byl vyslán třetí člen samostatně – nedoporučuje se tedy, aby ve volební místnosti zůstal pouze jeden člen komise)
8. v případě poklesu členů komise pod zákonem stanovené hranice bude třeba tuto skutečnost zaznamenat do poznámek k zápisu o výsledku hlasování v okrsku

III. zničení sad hlasovacích lístků určených do volební místnosti

- nelze vyloučit, že došlo k poničení dodaných sad hlasovacích lístků
- nelze vyloučit, že voliči v zasažených oblastech budou ve větší míře využívat možnosti vzít si sadu hlasovacích lístků přímo ve volební místnosti

→ DOPORUČENÍ:

1. **Krajský úřad Moravskoslezského kraje a vybraná distribuční místa při ORP v Olomouckém kraji obdržel/obdrží dodatečnou rezervu sad hlasovacích lístků a úředních obálek**
2. doporučujeme se obrátit přímo na příslušný krajský úřad, případně na odbor voleb MV

IV. nedostupný seznam voličů

- obec nemá k dispozici seznam voličů, a to ani v elektronické ani v papírové podobě a příslušná osoba z obecního úřadu nemá možnost znovu požádat přes CzechPOINT@office o výdej nového seznamu voličů (v obci není elektřina ani připojení k internetu, chybí počítač)

→ DOPORUČENÍ:

Kontaktovat Ministerstvo vnitra na tel.: 974 817 360, **které se výdej seznamu voličů pokusí zajistit.** Ministerstvo vnitra se rovněž pokusí zajistit, aby byl seznam voličů dotčené obci doručen i v případě, že obec nebude mít možnost vybírat si datovou schránku.